

O INSCRIȚIE RECENT DESCOPERITĂ LA CIOROIU NOU

DOREL BONDOC

Inscripția semnalată în materialul de față provine din nord-vestul fortificației de la mijlocul **sec. III**. Din inscripția realizată pe o placă de gresie s-au păstrat 5 rânduri fragmentare. Identificarea termenului **colonia** în inscripție permite emiterea unor interesante ipoteze ce urmează să fie verificate în cercetările ulterioare.

Săpăturile arheologice de la Cioroiu Nou, reluate începând cu anul 2000¹ de către semnatarii acestor rânduri, s-au soldat cu rezultate interesante. A fost pusă în evidență prezența unui detașament al legiunii VII Claudia², o *officina* aparținând producătorului Ambiurus³, obiecte din bronz⁴, instrumente medicale⁵, precum și un lot semnificativ de ceramică romană pictată⁶.

De la Cioroiu Nou provine și un mare număr de inscripții și piese sculpturale⁷, ca urmare a descoperirilor întâmplătoare sau a celor făcute în timpul cercetărilor. Astfel, o nouă inscripție se adaugă la cele deja cunoscute din acest loc. Procedez în cele ce urmează doar la semnalarea sa, în vederea introducerii rapide a informației inedite în circuitul științific, urmând ca discuția să fie reluată cu altă ocazie.

Este vorba despre o inscripție fragmentară, realizată dintr-o placă de gresie. Piesa a ieșit la iveală ca urmare a lucrărilor agricole, în data de 19 octombrie 2006, după ce mi-a fost semnalată de localnicul Vintilă Macamete din Cioroiu Nou. Descoperirea a fost făcută în colțul de nord-vest al fortificației de la mijlocul

¹ L. Petculescu, D. Bondoc, în CCA. 2001, p. 69-70; L. Petculescu, E. Oberlander-Târnoveanu, D. Bondoc, CCA 2002, p. 104-105; L. Petculescu, D. Bondoc, D. Bălțeanu, S. Răduță, în CCA 2003, p. 88-89; D. Bondoc, CCA 2005, p. 126-127; idem, în CCA 2006, p. 136-137.

² Bondoc, SCIVA 51, 2000, 1-2, p. 117-12; idem, *A Detachment of Legio VII Claudia at Cioroiul Nou (Dolj County, Romania)*, în *Die Archäologie und Geschichte der Region des Eisernen Tores zwischen 106-275 n. Chr. Kolloquium in Drobeta-Turnu Severin (1.-4. Oktober 2000)*. Rumanisch-Jugoslawische Kommission für die Erforschung der Region des Eisernen Tores (Archäologische Abteilung IV), București, 2001, p. 177-182.

³ Bondoc, *The officina of Ambiurus from Cioroiul Nou, Cioroiuși Commune, Dolj County in Corona Laurea. Studii în onoarea Luciei Țeposu Marinescu*, București, 2005, p. 107-117.

⁴ Bondoc, *Some Roman discoveries from Cioroiul Nou, Dolj County*, Ephem Nap 11, 2001, p. 61-65.

⁵ Bondoc, Drobeta 15, 2005, p. 138-147.

⁶ Bondoc, *Roman painted pottery discovered at Cioroiul Nou, Dolj County, Romania*, în *Honorem Gheorghe Popilian* (ed. by D. Bondoc), Craiova, 2006, p. 128-141.

⁷ IDR II, p. 81-85, nr. 141-151; Bondoc, *Inscripții și piese sculpturale. Muzeul Olteniei, Craiova*, Craiova, 2004, p. 9-36, nr. 5-39.10.

secolului III⁸, unde probabil a fost reutilizată. Nu am săpat în această zonă a fortificației; planul publicat de către D. Tudor în anul 1962⁹ arată un sondaj efectuat acolo de către eminentul cercetător al Olteniei romane și de C. S. Nicolaescu-Plopșor, în anul 1938.

Din inscripție s-au păstrat 5 rânduri fragmentare, cu litere înalte de 4-4,5cm. Dimensiuni: 30 × 25,5 × 10cm. În prezent piesa se găsește la Muzeul Olteniei Craiova, inv I 51994.

.....
 T V
 C O L O
 L I M
 T

Identificarea literelor de pe primul rând păstrat al inscripției este riscantă în acest moment. Aceași situație la începutul rândurilor 2 și 5.

Negreșit însă, pe rândul al treilea, cele patru litere păstrate se referă la o *colonia*. Identificarea acestora cu una dintre cele cunoscute (*Malva*, *Drobeta*, *Romula*, *Aequum* sau alta) rămâne o problemă de discutat. Ca de obicei, inscripțiile de la Cioroiu Nou sunt sparte și rupte exact în locul în care interesează mai mult.

Foarte atrăgătoare ar fi ipoteza identificării coloniei din inscripție cu *Colonia Malvensis*, având în vedere descoperirile arheologico-epigrafice¹⁰, precum și ancheta întreprinsă în vederea depistării acestui enigmatic, important și interesant obiectiv¹¹. Dar aceasta este doar o ipoteză.

O discuție pe această temă, precum și reluarea inscripției împreună cu o propunere de întregire, vor fi făcute cu o altă ocazie.

AN INSCRIPTION RECENTLY DISCOVERED IN CIOROIU NOU

ABSTRACT

The paper is about a new inscription discovered by chance in the autumn of 2006, in the north-eastern corner of the Roman fortification from Cioroiu Nou, Dolj County, Romania. Probably, it was reused during the building of the fortification. Surely, on the third line, the four preserved letters certify a *colonia*. It

⁸ Despre fortificație, vezi D. Tudor, *Săpăturile arheologice de la Cioroiu Nou*, Materiale 8, 1962, p. 547-553; idem, *Templul și statuetele romane de la Cioroiu Nou în Omagiu lui P. Constantinescu-Iași cu prilejul împlinirii a 70 de ani*, București, 1965, p. 109-115; D. Tudor, I. Diaconescu, Gh. Popilian, *Apulum* 6, 1967, p. 593-605.

⁹ Tudor, Materiale 8, 1962, p. 547, fig. 1.

¹⁰ C. S. Nicolaescu-Plopșor, *RevMuz* 2, 1965, 3, p. 203-205.

¹¹ C.C. Petolescu, *SCIVA* 38, 1, 1987, p. 23-32.

is difficult to say what colonia the inscription refers to: *Malva*, *Drobeta*, *Romula*, *Aequum* or others.

Here, I have just signaled the inscription, the discussion and the completing of the inscription will be retaken some other time.

CAPTION OF THE FIGURES

Fig. 1. The fortification from Cioroiu Nou, with the place where the inscription was discovered.

Fig. 2. The new inscription from Cioroiu Nou (photo).

Fig. 3. The new inscription from Cioroiu Nou (drawing).